

Zlí Češi, Lidice se postřílely samy, uslyšíme. Za německé peníze

- CZ24 News | 17. září 2021

Historik a zásadní fakta o Němcích u nás

HISTORIE A DNEŠEK Stipendia pro společensky angažované studenty a doktorandy všech oborů z České republiky na studia v Německu nevypisují nadace včetně té nejznámější, Konrada Adenauera, jen tak náhodou. „Nic není zadarmo. Každé stipendium, každé ocenění, každá opravená zvonice, financovaná z podobných zdrojů, může být pověstným trojským koněm,“ upozorňuje historik Petr Bahník. Hororová pohádka o tom, jak „zlí Češi“ vyhnali nevinné sudetské civilisty a zpustošili jejich obce, je podle něj redukci skutečnosti. Je třeba, abychom se nebáli slova národ a pevně stáli za svými nejprůirozenějšími zájmy.

V západním světě dochází k přepisování historie a praktikování takzvané cancel culture, kultury rušení. Pozorujete, že by se tento trend, i když z jiných než z rasových důvodů, začal projevovat i u nás?

Samozřejmě. V tichosti začal už před lety. Dobře to znají veřejně vystupující lidé s „nepohodlnými“ názory jako vlastenci, kritici Evropské unie nebo obhájcí tradiční rodiny. Mockrát zažili tu „cancel culture“, to cílené vytěšňování jejich názorů – i osob – ze společenské diskuse. Kdykoli o sobě dali hlasitěji vědět, pravdolásková média a jejich „odborníci“ je hned označili za extremisty, kteří nepatří do slušné společnosti. Bránit se právní cestou bylo obtížné a málo platné. To jsou reálné zkušenosti. Zažívali je ale jen ti zmínění „rebelové“, většina společnosti to dlouho vůbec nevnímala. S nástupem internetu a sociálních sítí došlo ke změně. Otevřel se široký informační prostor a ideová kontrola se rozvolnila. Věci, o kterých ještě před deseti lety mluvili jen ti údajní „extremisté“, jsou dnes běžnou „houskou na krámě“, lidé o nich přemýšlejí a přestávají se bát. To je ale něco, co hlídací hyeny „liberáldemokracie“ dlouhodobě nepřipustí. Proto dochází k blokování diskusí, mazání videí a tak dále. Nynější covidová atmosféra se svými karanténami, lockdowny a nevyžádanou „ochranou před dezinformacemi“ otevírá dveře nové cenzuře.

Jak se kromě vytěšňování „nepohodlných“ lidí a názorů z veřejného prostoru u nás projevuje to zmíněné přepisování?

To přepisování se netýká jen historie, ale hlavně každodenní reality. Přichází plíživě jako každé společenské zlo. Nejdřív se projevuje v detailech, kterých si člověk hned nevšimne, a pokud ano, tak si není jist, jestli netrpí paranoiou. Tak třeba: z etiket různých typů zboží důsledně vymizí „nekorrektní“ motivy jako kuřáci tabáku či kříže na kostelech a objeví se obrázky štěstím zářících multikulturních partiček. Zneklidňující není trapný obsah těch kampaní, ale ta ideologická jednota a koordinovanost, se kterou se to zavádí. Jiným projevem jsou posuny v komunikaci. Třeba to, když jsou osoby, které v cizí zemi získají státní občanství, označovány jménem většinové národnosti v té zemi. Mám na mysli slovní spojení typu: Němec Ahmed Rašid. Rozhodně nechci panu Rašidovi upírat jeho právo na německost, ale obávám se, že pokud nosí jméno Ahmed, patrně se Němcem tak úplně být necítí. Proč by tedy měl být takto prezentován? Jaké je v tom vyšší dobro? Nebo naopak, co je urážlivého na tom, řekne-li se jen „Ahmed Rašid z Německa“? To jsou samozřejmě relativní drobnosti, vážnější je akceptace posunů ve vzdělanostní sféře. V té historii třeba do očí bijící dvojí metr: když se hovoří o druhé světové válce, mluví se důsledně o zločinech nacistů, nikoli Němců, zato když je řeč o srpnu 1968, slyšíme o Rusech, nikoli o sovětských marxistech-leninistech.

Více z cyklu Historie a dnešek

Zmínil jste, že nejde jen o dějiny, ale o realitu všedního dne. Jaké projevy nejvíce bijí do očí?

Nemám moc rád dětské romány paní Rowlingové, ale nedávno si získala moje sympatie. Stála si totiž za názorem, že „menstruují jen ženy!“ Za tento snadno verifikovatelný výrok se na ni snesla vlna kritiky. Prý urazila „transgender lidi“! Do nedávna jsme nad absurditami tohoto druhu mohli mávnout rukou, nebo se naivně pokoušet o jejich vyvrácení logickou argumentací. Obojí pomalu přestává být možné. Hned zkraje „covidové éry“, na jaře 2020, se totiž objevil dosud nedoceněný fenomén. Smrt lupiče a drogového dealera George Floyd, udušeného policistou Chauvinem v americkém Minneapolisu, tehdy vyvolala vlnu násilností, rabování a vandalismu. Zákaz nočního vycházení byl vyhlášen v 16 státech USA a nepokoje se, byť ve slabší míře, přelily i do Británie a západní Evropy. I naši „pravdoláskové“ tehdy vyvěsili hesla na podporu protestního hnutí BLM na fasádu Švandova divadla. Zarážející je iracionalita toho všeho a bezbrannost „vyspělé demokracie“ proti ní. Ačkoli byl Chauvin odsouzen, nepokoje neutichaly. Viděli jsme například boření pomníků Kryštofa Kolumba – ale třeba i chudáka Cervantese – zdivočelým davem, který o nich evidentně nic neví a který se opájí vylhanou sebestylizací mstitelů dvě stě let starého bezpráví. Ale slyšeli jsme přitom někoho z vlivných intelektuálů, aby hloupost té věci aspoň pojmenoval? Co se to s naší civilizací děje? Proč a nač by měli například dnešní sportovci před kýmkoli klekat? Kdo a jakým právem to žádá? Jakou to má logiku? A hlavně: proč tolik světových institucí podobné nesmysly akceptuje? Diskuse neprobíhá, už se neargumentuje. Vládou silná slova a radikální nároky. Před těmi se ustupuje. Musí? Obávám se, že tenhle „virus přepisování reality“ je zákeřnější než všechny covidové mutace. Bude třeba tomu adekvátně čelit.

Přidržel bych se teď na chvíli přepisování dějin. Letos jsme si 21. června připomněli 400. výročí popravy 27 českých pánů na Staroměstském náměstí, čímž bylo tragicky uzavřeno stavovské povstání. Historička Marie Koldinská v rozhovoru pro Aktuálně.cz upozornila, že je nepřesné tradované tvrzení, že šlo o likvidaci české politické a intelektuální elity. Když nešlo o elitu, je vnímání této krvavé události jako drtivé rány pro český národ překonané?

Je a není. Historická realita je samozřejmě složitější než jakákoli populární hesla a není namístě

licitovat o slovíčka. Je například známo, že označení „čeští páni“ pro oněch 27 popravených není nejpřesnější. Ani zdaleka nebyli všichni příslušníky tehdejšího panského stavu – páni byli mezi nimi jen tři, zbytek tvořili rytíři a měšťané – a ani nebyli všichni českého jazyka ani původu, Čechů mezi nimi bylo 18. Ale to spojení „čeští páni“ přece nemusí být chápáno stavovsky ani národnostně, nýbrž jen jako označení tehdejší politické reprezentace, prostě vůdců povstaleckých Čech, a to ti popravení opravdu byli.

Právě tak nechápu dnes módní zdůrazňování, že bitva na Bílé hoře trvala necelé dvě hodiny a byla vlastně jen větší šarvátkou. Zmenšuje se touhle informací nějak osudový význam té bitvy? Určitě ne. Spíše je namístě si připomenout, o čem šlo. Střetla se tam vojska dvou pretendentů českého trůnu: Ferdinanda II. jako dědice a Fridricha Falckého jako povstalců zvoleného krále. Ani jeden z nich nebyl českého původu a základ jejich armád tvořili žoldnéři, sebraní po celé Evropě. Nacionální představa o bitvě jako střetu mezi českými evangelíky a rakouskými katolíky tedy neplatí ani náhodou. Ostatně o evangelické šlechtě se před povstáním v dobové hantýrce hovořilo jako o „německé straně“, zatímco přívrženci Habsburků byli tehdy označováni jako „strana španělská“. Mimochodem, byla to katolická část české šlechty, která prosadila roku 1615, tedy tři roky před povstáním, znalost češtiny jako podmínku udělení takzvaného inkolátu, tedy státního občanství, a to proti šlechtě evangelické, která byla řadou vazeb spjata s německými protestantskými zeměmi a rody. Proto je také otázkou, zda by případné vítězství povstalců neznamenal v důsledku pro český národ intenzivnější germanizaci než začlenění do mnohonárodnostní habsburské říše.

Když mluvíte o armádách složených z cizích žoldnéřů, připomněl byste, jak byli zastoupeni Češi?

Češi samozřejmě na tom bojišti nechyběli. Na obou nepřátelených stranách stáli příslušníci starobylých, ryze českých rodů. Někdy ta politická linie rozdělovala i blízké příbuzné. Vidíme to konečně i na staroměstském popravišti: mezi soudci tam exekuci přihlížel Heřman Černín z Chudenic, který stál na straně Ferdinanda II., zatímco jeho bratr Diviš byl odsouzen jako povstalec a stát mečem. Mimochodem, Diviš Černín byl katolíkem a Ferdinand si přál jeho smrt proto, aby zdůraznil politický, nikoli náboženský motiv exekuce.

Drtivou ranou pro národ nebyla, myslím, sama ta poprava, ale celé to nepovedené povstání a vše, co následovalo: třicetiletá válka, úbytek obyvatel, exulantství, švédské vpády a tak dále. Vůdci povstalců jednali mimořádně lehkomyslně, zahájili svou akci bez dostatečné přípravy a plánu, a zdá se, že vůbec nechápali riziko, které s sebou nesla. Vyvolali celoevropský konflikt – velkou válku, a za takové války se přitvrzují „pravidla hry“. Že si toho nebyli pořádně vědomi dosvědčuje i dikce jejich žádosti o milost, sepsané po bělohorské porážce. Oni předpokládali, že se vše obejde nějakými majetkovými pokutami. Že vítěz sáhne k takto přísným trestům, vůbec nečekali. Ale právě to se ve válečných podmínkách dalo jako „demonstrace síly“ očekávat. Kdyby k povstání buď vůbec nedošlo, nebo kdyby bylo naopak vedeno obrátněji, mohly se osudy národa vyvíjet jinak, ale v historii, jak známo, neplatí kdyby.

Pobělohorská doba byla označována za dobu temna. Absolutismus, s ním spojený centralismus a prosazování němčiny vedly v dlouhodobém horizontu ke germanizaci národa. V tradičním pojetí české historie odvozeném od Palackého, Masaryka či Jana Patočky bylo pobělohorské období chápáno negativně jako doba úpadku českého státu, kultury a jazyka. Jak je chápáno nyní?

To pojetí, které jste naznačil, by bylo hodně nepřesné. Snaží se postihnout a zhodnotit dosti dlouhé a vnitřně velmi diferencované dějinné období. Prakticky 200 let. A líčí je šmahem negativně. U Palackého, ale dokonce ani u romanopisce Jiráska, ačkoliv je vlastním autorem toho nešťastného termínu „temno“, se s takto jednostranným zjednodušením nesetkáme. To je až dílo prvorepublikových osvětářů a poválečných nejedlovských popularizátorů. Podíváme-li se na

předmětné období pozorněji, vidíme v něm tři odlišné etapy. První můžeme vymezit Bílou horou na počátku a Vestfálským mírem roku 1648 na konci. To je období v mnoha ohledech tristní. Válečné ztráty, epidemie nemocí, všestranný úpadek hospodářský a společenský. Vydání ústavy, tzv. Obnoveného zřízení zemského v roce 1627 – na Moravě o rok později – donutilo evangelickou část obyvatelstva k odchodu ze země a zároveň usnadnilo přistěhovalectví z německých oblastí, protože povolilo němčinu jako druhý zemský jazyk. Ta pak začala během několika desetiletí dominovat. Mimochodem, na tom vidíme, že čeština potřebuje „jazykový zákon“, tedy státem garantované privilegované postavení, jinak ji cizí vlivy vytlačí do druhořadého postavení jako tehdy.

Druhou ze tří etap tohoto dvě stě let trvajícího období lze však už po skončení Třicetileté války vnímat z pohledu české historie pozitivně?

S utichnutím děl a mušket Třicetileté války se ten ponurý obraz změnil. Naše národní kultura znovu povstala z válečných sutin. Krása barokních Čech a Moravy je nepřehlédnutelně vtisknuta do architektury, krajiny, hudby, zvyků... Přicházejí k nám vlivy i umělci italští a jihoněmečtí: Filippi, Braun, Diezenhofferové, Santini-Eichel... České prostředí tyto vlivy přejímá, vtiskne jim svérázné rysy a rodí vlastní barokní tvůrce: Bridel, Michna, Škréta, Kaňka... A přichází i nové vlastenectví: Balbín píše svou Obranu jazyka českého. Václav Štejer zakládá Dědictví svatováclavské, pro vydávání českých knih. Pěšina a Beckovský zpřístupňují širokým vrstvám národní historii i tradice. I to byla doba pobělohorská, žádné temno, ale záře barokní Čechie. Ale tohle nadechnutí prakticky končí s nástupem osvícenského absolutismu tereziánského a josefinského. To je doba tuhé germanizace. Zrušením České kanceláře roku 1749 fakticky zanikl i poslední samostatný státní orgán České koruny. Povinná školní docházka měla být pouze v němčině a pokrokaři adorovaný Josef II. už ani necítil potřebu dát se formálně korunovat českým králem. Národ byl nasměrován k postupnému zániku. Že se tak nestalo, je malý zázrak, podmíněný odvahou a činorodostí obrozenců.

Co si myslíte o názoru, že výklad českých dějin je v posledních letech vedený snahou vylepšit v naší zemi historický obraz Německa či Habsburské dynastie? Jde o ono v úvodu zmiňované přepisování dějin, nebo naopak o nápravu ideologicky a protiněmecky vyhraněného výkladu dějin z období před rokem 1989?

Samozřejmě, že ten proněmecký akcent nelze přehlédnout. Je to důsledek ekonomické a politické síly Německa a jeho role v Evropské unii. S tím je třeba počítat. Tenhle trend u nás akceptují různí lokajové za peníze a naivové pro „dobro světa“. Poněkud odlišnou linku představuje prohabsburský sentiment, který opravdu vznikl v reakci na různé ideologicky zatížené výklady předlistopadového dějepisectví s jeho „třídním hlediskem“, demonizací šlechty a podobně. Je ovšem nešťastné naopak sklouznout do nekritického obdivu k někdejšímu dualistickému Rakousku-Uhersku. Tam se od sedmdesátých let 19. století nahromadil nespočet fatálních chyb, který První světovou válkou a rozpadem monarchie jen vyvrcholil. Vztah Čechů k habsburskému soustátí se přitom mohl vyvíjet úplně jinak. František Palacký kdysi pravil: „Kdybychom neměli Rakousko, museli bychom si ho vymyslet“. Chtěl tím říci, že široký podunajský prostor je výhodou hospodářskou a zároveň jako mnohonárodnostní celek poskytuje ochranu před ambicemi velkoněmeckví i Ruska.

Totéž lze říci i o přítomnosti, je to tak?

Určitě má obojí své oprávnění i dnes a myšlenky některých politických teoretiků o možné užší spolupráci zemí V4 jsou motivovány podobnou úvahou. Jenže! Habsburská monarchie se, jak víme, postupně dostala do vleku Německa, což vedlo ke známým koncům. Při takzvaném rakousko-uherském vyrovnání se také jaksi zapomnělo na vyrovnání s Čechy a nikdy nedošlo ani ke slibované korunovací Františka Josefa I. českým králem. Negativní roli v tom sehráli vůdci českých Němců,

kteří se tehdy vůči Vídni dovolávali podpory Berlína. Jak kdysi trefně poznamenal historik Milan Hübl, to oni, a ne Češi, svým neústupným jednáním ve skutečnosti monarchii rozvrátili. V každém případě se osudy podunajské říše a českého národa rozešly. Palacký tento vývoj brzy rozpoznal a komentoval nesmrtelným proroctvím: „Byli jsme před Rakouskem, budeme i po něm“. Bohužel, zdá se mi, že tyto souvislosti nejsou v tom prohabsburském prostředí ani po letech vážně reflektovány.

Německá nadace Konrad-Adenauer-Stiftung pravidelně vypisuje stipendia pro společensky angažované studenty a doktorandy všech oborů z České republiky na magisterská a doktorská studia v Německu. Nevypadá to spíš jako snaha, jak vštípit českým historikům pohled na naše dějiny optikou mocného západního souseda?

Myslím, že o tohle skutečně jde. A není to jen činnost jedné nadace. Těch nadací, fondů a společností je velké množství a působí na celostátní i regionální úrovni, a to v různých oblastech veřejného života. A, jak každý rozumný člověk ví, nic se neděje náhodou a nic není zadarmo. Každé stipendium, každé ocenění, každá opravená zvonice, financovaná z podobných zdrojů, může být pověstným trojským koněm. Jak praví klasik: „Nevěřte Danajcům, i když přinášejí dary!“ A nemusí hned jít o nějaké razantní přepisování dějin, ale o nenápadné, avšak podstatné posuny, nebo vědomé vynechávky určitých informací. Dám konkrétní příklad: V průvodním letáku nějaké muzejní výstavy, spolufinancované z německých nebo unijních zdrojů, se dočtete, že nejmenovaná polabská obec prý byla „původně osídlena německým obyvatelstvem“, což je vzápětí „dokladováno“ dobovou pohlednicí z roku 1920 s německojazyčným textem. No jo, ale co přesně znamená ono slůvko „původně“? Ona obec je doložena od 13. století, a to pod slovanským názvem a s českým osídlením. Německé osídlení tam prokazatelně přišlo až po místní epidemii cholery v roce 1780. A většinu v obci získalo až ve druhé polovině 19. století, kdy si také vynutilo odchod zdejšího českého faráře. O tom všem se ale v letáku návštěvník výstavy nedoče. To není zajímavé. Zato slovíčko „původně“ v textu dokonale plní svou roli, vyvolává dojem odvěké německosti toho místa, jakkoli historické prameny dokládají opak.

Nemá však leták jedné muzejní výstavy coby nosič informací jen okrajový význam a dosah?

Ale regionální novináři a různí popularizátoři přepisují takovou „cinknutou“ informaci z článku do článku a ani si neuvědomují, že jsou nástrojem manipulace. Nejlepší slouží, kdo neví, že slouží. Zase dám příklad: všiml jsem si, že na Wikipedii, zadáte-li jako heslo název jakéhokoli českého města, vás automaticky hned v první větě informují, jak zní jeho jméno v němčině. To se netýká jen měst z německojazyčného pohraničí nebo takových, kde po staletí žila početná německá enkláva a kde by to tedy mělo své oprávnění, ale i měst po staletí ryze českých, kde se žádná relevantní německá minorita v minulosti nevyskytovala. Někdo řekne, že je to možná kvůli historickým mapám z doby habsburské monarchie, ale proč tam tedy není také název latinský, který býval na mapách středověkých a renesančních a u některých lokalit byl i později používán nejčastěji? Nevím, kdo o něčem takovém rozhoduje a jestli je ten německý ekvivalent u každého českého pojmenování projevem nějaké cílené aktivity, nebo jen výsledkem nevědomé indoktrinace a hlouposti. Každopádně je to ale projev dobové atmosféry, dlouhodobě ovlivňované všelijakými těmi „dobrodějnými“ spolky.

Dá se posouvání výkladu českých dějin ve prospěch Německa či Habsburské dynastie datovat koncem minulého režimu?

To působení vlastně začalo už před rokem 1989. Určité kruhy v tehdejší Západní Německu si povšimly probíhajících historických debat v československém disentu a exilu a rozhodly se tyto debaty vhodným způsobem „moderovat“. Šlo zejména o otázku poválečného odsunu Němců z Československa. Tu věc tehdy otevřel exilový historik Jan Mlynárik, píšící pod pseudonymem Danubius. A převzal při tom do značné míry právě německou optiku. Události toho odsunu ale nelze hodnotit vytrženě z kontextu a také je namístě ověřování statistik z různých zdrojů. A rovněž poválečný vývoj českého pohraničí s dosahy až do dnešních dnů není možné posuzovat bez

souvislostí s politickým vývojem střední Evropy vůbec. To jsou velmi vážné otázky a hororová pohádka o tom, jak „zlí Češi“ vyhnali nevinné sudetské civilisty a zpusťovali jejich obce, je redukci skutečnosti. S opačným zjednodušením by na to mohlo být namítnuto, že bez února 1948 by pohraničí zdevastované nebylo a bez války a německé okupace by nebylo února 1948. Čili, jak prý řekl před popravou Mussolini: „Za všechno můžou Němci!“ To je samozřejmě nadsázka.

První německý spolkový kancléř, jehož jméno nadace nese, měl za jednoho z hlavních poradců a spolupracovníků bývalého nacistu Hanse Globkeho, který se v nacistickém Německu jako právník na ministerstvu vnitra podílel na tvorbě protižidovských norimberských zákonů. Konrad Adenauer také říkával, že za Labem začíná Asie, a vůči Polsku a Československu si dovoľoval výrazy, které musely tyto země znepokojovat. Lze tohle nevnímat, když se nadace hlásí k jeho duchovnímu dědictví?

Adenauer byl prokazatelně aktivním odpůrcem nacistického režimu. Byl nacisty suspendován z funkcí ve státní správě a během války po určitý čas vězněn. To byly také důvody, proč ho pak Američané instalovali do čela vznikající Spolkové republiky. Ochraná ruka, kterou držel nad osobou Hanse Globkeho, je ale opravdu zarážející. Je známo, že osobně zasahoval, kdykoli se nad tímto bývalým nacistickým právníkem začaly stahovat mraky. Pro odpověď, proč tomu tak bylo, bude nutné důkladné prozkoumání dosud nedostupných dokumentů. Mohl snad Globke Adenauera něčím vydírat? Nevíme. Obecně lze přítomnost kontroverzních osob v poválečném západoněmeckém aparátu pochopit. Nacistický režim vládl od roku 1933 a po válce bylo obtížné najít schopné síly, které by se s ním vůbec nezamazaly. To byly limity, na které tehdejší denacifikace v BRD reálně narážela.

Globke byl ovšem poněkud jiný level, jako spolutvůrce tzv. Norimberských zákonů patřil opravdu k významným figurám. To, že ho americké služby ponechaly v Adenauerově blízkosti, svědčí o tom, že se s ním, případně s okruhem, který reprezentoval, počítalo ve studené válce s komunistickým Východem. Někdy jako bychom zapomněli, že studená válka byla skutečnou válkou, byť bez šrapnelů a náletů. A Československo, celkem bez ohledu na mínění svých obyvatel, stálo na opačné straně než USA a jím ovládané Západní Německo. Odsunutí Němci z ČSR byli proto brzy do tohoto zápasu také zapojeni a organizacím sdruženým v sudetoněmeckém Landsmannschaftu, včetně radikálního Witikobundu, se dostalo společenského respektu a vlivu, jaký má v BRD málokdo, dnes možná jen turecká enkláva. Do tohoto kontextu patří i ty vámi zmíněné výpady proti Československu. Studená válka skončila a Německo po svém znovusjednocení převzalo, řečeno slovy někdejšího kancléře Kohla „větší odpovědnost za dění v Evropě“ čili dominanci v Evropské unii.

Zastoupení Konrad-Adenauer-Stiftung v Praze, které působí v České republice od roku 1991, se při pořádání vzdělávacích akcí u nás obzvlášť zaměřuje na mladé lidi a mladé tvůrce politik. Už teď někteří domácí politici hájí spíše německé než české zájmy. Jak je to s pohledem Německa na nás?

My jsme k němu dnes připoutáni jeho ekonomickým vlivem, naším unijním členstvím i vojenským spojenectvím. Postoj některých německých kruhů vůči nám se ale příliš k lepšímu nezměnil. Snad alespoň ve stínu Damoklova meče masové imigrace, který visí nad celou naší společnou civilizací, nakonec pochopí, že vzájemný respekt a férová spolupráce jsou ve střední Evropě možné a nutné. Ale k tomu, aby nás bralo vážně, je třeba, abychom se my sami nebáli slova národ, znovu se naučili v zahraniční politice a obchodě hledět do všech světových stran, bez ideologických omezení, hledali cesty k sousedům v rámci V4 a pevně stáli za svými nejpřirozenějšími zájmy. Osobně například považuji za tristní, že Česká republika nemá zákon, který by jasně definoval češtinu jako státní jazyk. Všechny okolní státy takový zákon mají, jen u nás je tato věc upravena pouhými prováděcími předpisy. To není úplná maličkost, ani pouhá náhoda. Je to třeba změnit.

Kam očekáváte, že posouvání výkladu českých dějin může až zajít? A jsou namísto obavy z důsledků něčeho konkrétního?

Od doby, kdy se na našich univerzitách etablovala genderová studia se svým tvrzením, že pohlaví je jen sociální konstrukt, a ctihodní akademikové to bez odporu akceptovali, jsem přesvědčen, že se lze dočkat prakticky čehokoli. Možná i tvrzení, že se občané Lidic nebo Ležáků postříleli sami, protože přece byli v protektorátním luxusu jakožto Slované v jednom kuse opilí.

Počkejte, to přeháníte.

Moc nepřeháním. V uplynulých letech jsme v českojazyčných médiích pravdy a lásky mohli opakovaně v různých obměnách číst nebo poslouchat, že Češi jsou:

zloději, udavači, rasisti, lenoši, nemají vkus, špatně jedí, špatně vaří, špatně spí, mají nejtlustější děti, chabou hygienu, přechylováním a pomlázkou terorizují ženy, dabingem svět a vánočním kaprem citlivé duše.

Možné je opravdu všechno. Jde o míru nátlaku a míru naší vůle k rezistenci. Ale po pravdě, témuž je vystavena celá Evropa, včetně Německa. A v její západnější části pomalu dochází k tomu, co jeden francouzský autor nazval „podvolení“. Tomu je třeba se společně postavit a přebudovat Evropu znovu ve společenství suverénů, vystavěné na hodnotách anticko-křesťanské kultury, ke kterým se před časem přihlásil maďarský premiér Orbán. V tomto směru i my potřebujeme silné Německo, ale nikoli, jak jsem už někde napsal, zamindrákovaného germánského četníka, který se sice umí vytahovat na Čechy a Poláky, ale před globálními silami je „takhle maličký“. Potřebujeme souseda sebevědomého, který pochopí i oprávněnost našich zájmů. Zdá se mi, že náznaky takového probuzení se objevují v bývalých východních zemích Spolkové republiky, s nimiž nás sbližuje obdobná zkušenost moderních dějin. Jsem tedy navzdory všemu, co se na nás řítí, mírným optimistou. Jen musíme hájit svoje a nehodit flintu do žita ani v přízračné době covidové.